

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені М.П.ДРАГОМАНОВА**

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Декан факультету педагогіки і психології

Т.О.Олефіренко

“_____” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

КОСТЮМ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ

освітнього ступеня бакалавр
галузь знань 02 Культура і мистецтво
спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне
мистецтво, реставрація
шифр за навчальним планом ВВ2.2.5

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми “Костюм в образотворчому мистецтві”, затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М.П.Драгоманова від “_____” _____ 20____ року, протокол №____.

Розробники програми: Шевнюк О.Л., професор, доктор пед. наук, зав. кафедри образотворчого мистецтва НПУ імені М.П.Драгоманова

Затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва

“_____” _____ 20____ року, протокол № ____

Завідувач кафедри

_____
(підпис) (Шевнюк О.Л.)
(прізвище та ініціали)

Опис дисципліни Шифр дисципліни

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Кількість кредитів - 3		Методи навчання пояснювально-ілюстративний проблемно-пошуковий мультимедійний фасилітації майстер-клас творче завдання
Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Загальна кількість годин		
	<i>Денна - 90</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній ступень: бакалавр	Лекції		
	0		
Вибіркова	Семінарські (практичні) заняття		
	0		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом - 3	Лабораторні заняття		Форми поточного контролю тестування оцінювання творчих завдань
	45		
Семестр – 6	Індивідуальні заняття		
	45		
Тижневе навантаження (год) аудиторне - 3 самостійна робота- 3	Самостійна робота		Форма підсумкового контролю екзамен
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС		
Мова навчання - українська	1:1		

Предмет вивчення навчальної дисципліни

Змістово-ціннісні значення історико-культурних артефактів костюма.

Міждисциплінарні зв'язки – історія образотворчого мистецтва, рисунок, живопис, композиція, декоративно-прикладне мистецтво.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: введення в систему змістово-ціннісних значень і принципів формоутворення історичного костюма, опанування ними як засобами створення художнього образу в образотворчому мистецтві, формування професійного досвіду реконструкції історичного костюма, створення традиційної та авторської ляльки, розробки костюма персонажу для кіно, театру, телебачення.

Завдання: ознайомлення з динамікою антропологічної концепції в історичному розвитку костюма; опанування основними принципами і формами костюма як засобами трансляції соціально значущих культурних смислів, набуття навичок створення історичного костюма, традиційної й авторської ляльки.

Навчальний матеріал дисципліни, зміст практичних занять, критерії та порядок оцінювання та додаткова інформація розміщені на веб-сайті курсу за посиланням <https://moodle.npu.edu.ua/enrol/index.php?id=921>

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1	ПР07. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого і декоративного мистецтва.	К05. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
2	ПР08. Аналізувати, стилізувати, інтегрувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу	К09. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
3	ПР09. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.	К13. Розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметного-просторового та візуального середовища, володіти основними класичними та сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.
4	ПР15. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку в комунікативному просторі.	К15. Володіти різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах.
5	ПР16. Володіти фаховою термінологією і методикою образотворчого мистецтва.	К16. Генерувати авторські новаційні пошуки в практику сучасного мистецтва.
	ПР17. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого та сучасного візуального мистецтва.	К17. Здатність інтегрувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
		К18. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 год.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Ауд	Лекц	Прак	Лаб	СРС	Ауд	Лекц	Прак	Лаб	СРС
	Модуль 1. Костюм як історико-художній текст										
1	Тема 1. Костюм як культурний феномен. Український народний костюм	10			6	6					
2	Тема 2. Костюм архаїки та Стародавнього Світу	6			6	6					
3	Тема 3. Костюм традиційного Сходу	8			6	6					
4	Тема 4. Костюм Середньовіччя	8			5	5					
5	Тема 5. Костюм Ренесансу	8			6	6					
6	Тема 6. Костюм Нового часу	10			8	8					
7	Тема 7. Костюм Новітнього часу	10			8	8					
	Разом:	90	0		45	45					

IV. Зміст дисципліни

Назва модулів, тем та їх зміст	К-сть год.	
	Всього	Лекцій
Модуль 1. Костюм як історико-художній текст		
<p><i>Тема 1. Феномен костюма.</i></p> <p>Категоріальний апарат історії костюма. Сутність категорій „одяг”, „наряд”, „костюм”. Плечовий і поясний одяг. Драпірований, накладний, розстібний одяг. Недиференційований і диференційований одяг. Живописний, пластичний, архітектонічний, декоративний костюм. Поняття моди. Основні методологічні парадигми вивчення костюма. Функції костюма. Одяг в процесах культурогенеза. Семіосфера українського народного одягу.</p> <p style="text-align: center;">Рекомендовані інформаційні джерела</p> <p>Килошенко М. Психологія моди. – СПб., 2000. Легенький Ю.Г., Ткаченко Л.П. Система моди: культурологія, естетика, дизайн. – К., 1998. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>	6	0
<p><i>Тема 2 Костюм Стародавнього Світу.</i></p> <p>Архаїчний світ мисливців: долучення до світу тотемів. Ранній одяг як субститут шкіри тварини. Особливості культурної динаміки Стародавнього Сходу. Семіотична структура костюма Стародавнього світу: космічний універсум, світове дерево. Символи поясного і плечового одягу, головного убору та взуття. Найдавніший тип одягу каунакес та його символізм. Передньоазійський комплекс: канді, конас, кідаріс. Костюм Давнього Єгипту. Особливості культурної динаміки Давнього Єгипту. Чоловічий схенті та жіночий калазірис як основа костюма. Орнаментация. Символізм ускуху. Сіндон. Сусх. Хаїк Ізіді.</p> <p><i>Костюм Античності</i></p> <p>Костюм Стародавньої Греції. Гуманістична традиція античної культури. Особливості формоутворення давньогрецького одягу – драпірувальна стратегія. Кошлатий плащ Гомера. Доричний хітон пеплос. Особливості пластичної форми хітона – колпос, діплодій. Екзоміс. Іонічний хітон. Гіматій та його семантика. Ораторський гіматій. Каліптра. Хламида. Типи давньогрецького взуття. Типи зачісок: грецький вузол корімбос. Мистецтво косметики.</p> <p>Костюм Стародавнього Риму. Культ універсалізму і державності в римській традиції. Тога як втілення римського соціального універсалізму. Комплекс жіночого одягу: пала, стола. Типи тунік: таларис, колодіум, далматика. Верхній одяг римлян та його конструктивні особливості. Давньоримське взуття. Головні убори римлян. Чоловічі та жіночі зачіски.</p> <p style="text-align: center;">Рекомендовані інформаційні джерела</p> <p>Мерцалова М. Костюм разных времен и народов. – Т.1-3. – М., 1993-1995. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистецтво, 1978. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>	6	0
<p><i>Тема 3. Костюм традиційного Сходу</i></p> <p>Феномен східного костюма. Семіотична структура костюма традиційного Сходу: космічний універсум, світове дерево. Костюм Індії. Геокультура Індії. Основна форма традиційного одягу – дхоті. Естетичні принципи формоутворення та символізм сарі. Чолі. Чоловічий індо-мусульманський костюм: сорочка, каптан, штани чурідара. Індо-мусульманський потрійний костюм: гхагра, чолі, дупата. Драпірування чалми та тюрбана. Особливості макіяжу та зачісок.</p> <p>Костюм Китаю. Геокультура Китаю. Поняття ішан. Нижній одяг. Символізм верхнього одягу. Космічне зонування китайського халату. Типи халатів. Символізм кольорів і декору. Ритуальний головний убір мянь та його семантика.</p> <p>Костюм Японії. Геокультура Японії. Символізм японського кімоно. Конструктивні особливості кімоно. Принципи формоутворення кімоно: порожнеча простору. Косоде. Драпірування пояса обі. Багат шаровість традиційного одягу: ансамблі сокутай і дзюніхітоє. Натільний одяг: фундосі, футано. Дзюбан. Чоловіча хаорі та хакама. Традиційне взуття: гета та дзорі. Особливості формоутворення зачісок. Специфіка традиційного макіяжу: обличчя як дзеркало позаперсонального.</p> <p>Костюм арабського світу. Соціально-політична історія ісламського світу. Форми із семантичним значенням покрову: бурнус, абба, хаїк, джебба. Головні убори: куфія, тарбуш, тюрбан. Вплив релігійного фактору на жіночий одяг: хібара, чадра, борко. Штани-шаровари. Арабський каптан: дисциплінарна стратегія анатомічного одягу.</p>	6	0

<p>Арабський ікат.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела Мерцалова М. Костюм разных времен и народов. – Т.1-3. – М., 1993-1995. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистецтво, 1978. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>		
<p><i>Тема 4. Костюм Середньовіччя</i></p> <p>Семіотична структура костюма Середньовіччя: космічний універсум, світове дерево. Чоловічі штани як маркер маскулітності. Дихотомія тілесного і духовного: перемога над тілом. Костюм Візантії. Християнство як духовна основа європейської культури. Політико-соціальна історія християнського середньовіччя. Туніка таларис як основа візантійського одягу. Туніка імацій. Дівітисій та його декор. Хламида, наплічник, табліон, лорум. Золото як символ божественної енергії. Жіночий мофорій.</p> <p>Костюм романського Середньовіччя. Сорочка камізія (шенс) та її символізм. Штани бре (бракі). Панчохи шоси. Туніка гонель. Романське бію: його конструктивні особливості та взаємозв'язок з стилістичними особливостями романської архітектури. Солярний символізм накидки шап. Лабель. Романські зачіски. Шаперон. Обон. Омюз. Кувр-шеф. Аксесуари.</p> <p>Костюм готичного Середньовіччя. Вертикальна структура готичного костюма. Сорочка шенс. Панчохи шоси. Штани бре. Плаття кот. Верхній одяг сюрко: його конструктивні особливості. Плаття котарді. Мантель. Франко-бургундські моди. Чоловічий пурпуен – символізм кроєного одягу. Котарді. Жакет. Рукава жиго. Стил ь екревіс. Роб і уелянд як верхній одяг. Символіка кольорів середньовічного костюма. Взуття пулени. Головні убори: бегуїн, шаперон, атур, енен. Особливості середньовічної косметики та макіяжу. Ікона стилю: Алієнора Аквітанська – куртуазна традиція.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела Мерцалова М. Костюм разных времен и народов. – Т.1-3. – М., 1993-1995. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистецтво, 1978. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>	5	0
<p><i>Тема 5. Костюм Ренесансу</i></p> <p>Костюм італійського Ренесансу. Гуманізм Відродження. Реабілітація чуттєвої краси світу. Антропоцентризм ренесансного костюма: експансія тіла. Декор – прорізи. Національні моделі ренесансного костюма. Флорентійська мода. Сорочка каміча – експансія плоті. Маркер статі – кальзоні, кальце. Куртка джубоне, плащ табаро. Джорне. Конструктивна простота жіночої гамури. Верхня сімара. Венеціанські моди – триумф тілесності. Ренесансна косметика.</p> <p>Костюм іспанського Ренесансу. Зворотній бік ренесансного гуманізму. Крах ренесансних ідеалів: формоутворювальний костюм. Моди іспанського маньєризму: драматургія приборкання пристрастей. Корпесуело, хубон і пансерон – основа фулярного костюма. Семантика брижового коміра. Голілля, ротонда. Плащ капіта. Головні убори та взуття. Жіноче плаття вестідо. Формоутворення за рахунок бюска та шніпа корсета. Вердугос. Декорування іспанського плаття та його символізм. Верхній одяг – ропа та мантилья.</p> <p>Костюм північного Ренесансу. Рівновага між тілом і дисциплінарними практиками костюма. Французький ренесансний комплекс: камізоль, пурпуен, фреза, шоси, кальсоні. Верхній одяг - се. Жіноче плаття роб та його конструктивні та стилістичні особливості. Комір Медичі. Комір Стюарт. Тип барабанного вертюгала. Тип валикового вертюгала. Верхній одяг марлот. Оформлення голови: арселе, атіфе. Англійський ренесансний комплекс. Чоловічий дублет, раф, джеркін, брічз. Жіноче плаття гаун: його стилістичні особливості. Каркас фарзінгейл. Конструкція енджел-слів. Характерні головні убори: гейбл, френч-хууд. Екстравагантні моди елізаветинських часів. Німецький ренесансний комплекс. Спідниця фальтрок. Вплив стилістичних особливостей одягу ландскнехтів – плюдерхозе. Німецька шаубе. Конструктивні особливості плаття рок – саксонський комір, фламандський рукав. Каркас спрінгер.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела Мерцалова М. Костюм разных времен и народов. – Т.1-3. – М., 1993-1995. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистецтво, 1978. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>	6	0

<p><i>Тема 6. Костюм Нового часу.</i></p> <p>Костюм барокової доби (перша половина XVII ст.). Соціально-політична історія Нового часу. „Мушкетерські” або франко-голландські моди: змагальність тілесності сорочки та геометризму пурпуена. Комір Ван Дейка. Комір Кромвеля. Панталони та чоботи лазаріни. Зачіска каденет. Верхній одяг – манто, казак, кабан, онгрелін. Бароковий жіночий костюм: динаміка конструктивних форм: мінливість долі. Зачіска гарсет. „Дитячі” моди (1650-1675): брасьєр, жабо, рейнграф, канони. Перуки. Ікона стилю: Генрієтта Марія Французька.</p> <p>Костюм абсолютистського класицизму (друга половина XVII ст.). „Мольєрівські” або „версальські моди”: дисциплінований громадянин. Конструктивні та стилістичні особливості жюстокора: дисциплінувальна стратегія костюма. Декорування жюстокора та вести. Крават. Чоловічі кюлоти. Перуки алонж. „Мольєрівське” жіноче плаття: корсет, кріард, фріпон і модест. Декорування бульйоне та бертою. Жіночий кап і палантін. Зачіска кавальєр, фонтанж.</p> <p><i>Костюм XVIII ст.</i></p> <p>Костюм рококо (1715-1774): приватність чуттєвого життя і драматургія насолод. „Моцартівська” сорочка. Конструктивні так стилістичні особливості абі. Весткоут і кюлоти. Ескарпени. Верхній одяг: сюртук, редингот. Перуки а ля катоган. Атомізм світу та аксесуари. Конструкція жіночого плаття: шеміз, корсет, модест, фріпон. Типи паньє: мале, гранд, ліктьове, фіжми. Стилїстика роб а ля франсез. Декорування ефель, ангажантами, а ля пагод, ан сабо. Стилїстика роброна. Образне рішення роб волант. Декорування складками Ватто. Фривольність роб ретрусє. Конструкція роб а ля полонез. Верхній одяг: пелерини, петенлери, казакіни. Мала пудрена перука. Конструкція зачісок ерісонів. Куафер Леонар. Косметика рококо. Мова мушок і віяла. Ікона стилю: Марія-Антуанєтта.</p> <p>Костюм неокласицизму (1774-1799). Реформування чоловічого костюма в напрямку утилітарності під впливом англійських аристократів: ідеал природної людини. Нова конструкція абі. Чоловічий фрак і його типи: англійський, французький. Жилет і кюлоти. Природність у жіночому костюмі: роб а ля англєз. Модистка Роз Бєртен. Драпірування фішю. Каркас фо-кю. Плаття лєвіт, редингот. Жакет каракє. Вплив античних мод – шеміз. Мода а ля соваж. Жакет спєнсєр. Реформаторські ідеї в костюмі доби революції. Інкруаяблї та мервейоз. Костюм стилю ампір.</p> <p>Український костюм XIV-XVII ст.: вплив європейських мод. Жупан. Байбарак. Кунтуш, Кирєя. Кучма, кибалка, кораблик. Слущькі пояси. Костюм доби Гєтьманщини.</p> <p><i>Костюм XIX ст.</i></p> <p>Костюм ампіру (1800-1820). Стилї ампір як відродження візуальних кодів імперської держави. Чоловічий костюм: фрак, фатєрморд, жилет, кюлоти, панталони, чоботи. Жіночі плаття шеміз. Корсет а ля Нінон. Доповнення: спєнсєр, ридикюль, шалї, канєзу. Кравець Лєруа. Зачіска а ля мадонна. Капоти.</p> <p>Костюм романтизму (1820-1840). Образи сум’яття душі. Експансія сорочки в чоловічому костюмі: брамєлівський торс. Сток і краватки. Фрак, жилет і панталони. Вплив середньовіччя на романтичний силует: сюртук, редингот. Цилїндр. Філософія дендїзму. Жіночий костюм романтизму: силует „пісочного годинника”. Акцентування рукавів жигє. Зачіска „збитї сливки”.</p> <p>Костюм бідєрмєйєра та неорококо (1840-1870). Стилї бідєрмєйєр: ідеал буржуазного існування. Стилїстичнє та конструктивнє вирішення чоловічого костюма. Втрата позицій фракa. Домїнування брюк і сюртука. Поява візитки та піджака. Торжєство буржуазної рєспєктабєльностї в жіночому костюмі. Конструкція криноліну. Історизм як джерело стилю неорококо. Творчїсть Ч.Ворга. Закладєння основ сучасного от кутюр. Зачіски бандє, їзабо, англєзит. Ікона стилю: імператриця Євгєнія.</p> <p>Костюм модерну (1870-1900). Модєрн як художнє свїтосприйняття: принадність провакативностї. Основний тип чоловічого одягу - піджачна трїйка. Фрачний костюм. Візитка. Смокінг. Вєстон. Жіночий костюм – силует кєнтавр. Основа – турнюр. Крїй принцєс. Зачіска каскад. Корсет кіраса. Костюм тальєр кравця Дж.Рєдфєрна. Вплив активного образу життя на реформування жіночого костюма.</p> <p style="text-align: center;">Рекомендовані інформаційні джерєла</p> <p>Мєрцалєва М. Костюм разних вємєн и народєв. – Т.1-3. – М., 1993-1995. Стамєров К. Нариси з історїї костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистєцтво, 1978. Шєвнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>	8	0
--	---	---

<p><i>Тема 7. Костюм Новітнього часу</i></p> <p>Костюм 1900-1920. Ідеальні образи початку століття. Реформа П.Пуаре. Сукня ампірного силуету. Звільнення від корсета. Реформа кольору. Плаття Дельфос М.Фортені.</p> <p>Костюм 1920-х років: провокативність емансипації. Образи фатальних кінозірок. Стиль гарсон. Тріумф коротких зачісок гарсон, бубі-копф. Плаття-сорочка. Плаття-танго. Творчість Ж.Ланвен. Творчість М.Віонне. Дизайнер спортивного стилю Ж.Пату. Творчість коко Шанель. Маленьке чорне плаття. Сукня-футляр. Кардігани. Вплив американських традицій на чоловічий костюм. Оксфордські штани. Пальто черстерфільд. Котелок дербі. Ікона стилю: Луїза Брукс.</p> <p>Костюм 1930-х років: гламур і консервативність. Голівудський гламур. Царство білого кольору та хутра. Стиль Н.Річчі. Костюм 30-х років: годе, підкреслена талія та лінія плечей. Пальто свінгер. Зачіска паж і пікабу. Творчість Е.Скіапареллі. Вплив сюрреалізму на декорування одягу. Консерватизм чоловічого одягу. Гангстерський стиль. Ікона стилю: Джин Харлоу.</p> <p>Костюм 1940-х років. Образи света-гел та пін-ап. Атмосфера мілітаризації. Творчість К.Баленсіага.</p> <p>Костюм 1950-х років. Стиль нью лук як відродження гіпержіночності. Жінка як сексуальний об'єкт у творчості К.Діора. Гламурний стиль Ю.Жіванші. Неоедвардіанська мода в чоловічому костюмі. Континентальна мода Г.Бріоні. Стиль зуг. Стиль рокабілі та його атрибути.</p> <p>Костюм 1960-х років. Концепція усвідомлення тіла. Монокіні або топлес. Дівчинка з Челсі. Довжина міні. Костюм Шанель. Кежуел стиль. Творчість Ів Сен-Лорана. Реформи А.Куррежа та М.Куант. Стиль П.Кардена. Нетрадиційні матеріали авангардиста П.Рабана. Технологія стрижки сесун. Павиний переверот в чоловічому костюмі. Стили: бітник, скінхеди.</p> <p>Костюм 1970-х років: нонконформізм. Рух хіпі. Концепція мікс-енд-меч. Довжина максі та міді. Сільська та етно іділія. Творчість Л.Ешлі. Трикотаж С.Рікель. Стиль Ів Сен-Лорана. Джинсовий стиль. Стиль унісекс в чоловічому одязі.</p> <p>Костюм 1980-х років. Стиль для влади та успіху. Тотал-лук. Стиль лінжері. Творчість К.Лагерфельда. Стиль Дж.Армані. Творчість К.Лакруа. Сексуальність образів Дж.Версаче. Усвідомлення тіла в стилістиці А.Алая. Авангардизм В.Вествуд. Стиль панків.</p> <p>Костюм 1990-х років. Характерні риси постмодерну. Стиль бейсік. Культ мінімалізму. Американський дизайн Д.Каран і К.Кляйна. Стиль зачісок каре та рашель. Японський дизайн: І.Міяке, Й.Ямамото, Р.Кавакубо, Т.Кендзо. Бельгійська школа дизайну: М.Марджела, Д. Ван Нотен, Д.Біккембергс, А.Демелемейстер. Історичні цитати в творчості Дж.Гальяно. Синтезування елітарної та масової культури в стилістиці Ж.П.Готье. Стиль гранж</p> <p style="text-align: center;">Рекомендовані інформаційні джерела</p> <p>Легенький Ю.Г. Философия моды XX ст. – К., 2000. Мерцалова М. Костюм разных времен и народов. – Т.1-3. – М., 1993-1995. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистецтво, 1978. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.</p>	8	0
--	----------	----------

4.2. Плани лабораторних занять

1. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Український традиційний костюм”

Завдання: ознайомитись зі способами носіння традиційного костюма в різних регіонах України.

Мета: застосувати різні регіональні варіанти народного костюма у створенні ляльки-мотанки.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

2. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Римська витонченість”

Завдання: ознайомитись зі способами драпірування костюма в античній традиції.

Мета: застосувати різні варіанти драпіровок у реконструкції античного костюма.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

3. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Історія ляльки”

Завдання: ознайомитись з історією лялькарського мистецтва.

Мета: застосувати різні варіанти традиційних ляльок в обґрунтуванні власного вибору ляльки для авторської творчої роботи.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

4. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Майстер-клас: українська мотанка”

Завдання: ознайомитись з технологією виконання традиційної ляльки-мотанки.

Мета: опанувати традиційну технологію виготовлення ляльки-мотанки.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

5. Майстер-клас зі створення ляльки мотанки

Завдання: створити текстильну ляльку за зразком українських народних вузлових іграшок (ляльок-мотанок)

Мета: освоєння процесу створення народної клаптикової ляльки на основі традиційної техніки.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

6. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Благородне сереньовіччя”

Завдання: ознайомитись з середньовічним європейським костюмом.

Мета: застосувати різні елементи середньовічного одягу у реконструкції історичного костюма.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

7. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Перуки і мережива”

Завдання: ознайомитись з європейським костюмом 15-17 ст.ст..

Мета: застосувати різні елементи одягу 15-17 ст.ст. в реконструкції історичного костюма.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

8. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Майстер-клас: авторська лялька”

Завдання: ознайомитись з технологією виконання авторської ляльки з паперклею.

Мета: опанувати технологію виготовлення ляльки з паперклею.

Матеріали та обладнання: паперклей, проволока, клей, ножиці, фольга, фарби, пастиль.

9. Майстер-клас зі створення голови ляльки з паперклею

Завдання: освоїти технологію виконання голови ляльки з паперклею

Мета: освоєння технології виготовлення голови ляльки з паперклею та виконання на її основі авторського образу.

Матеріали та обладнання: паперклей, проволока, клей, ножиці, фольга, фарби, пастиль.

10. Майстер-клас зі створення руки ляльки

Завдання: освоїти технологію виконання руки ляльки з паперклею

Мета: освоєння технології виготовлення руки ляльки з паперклею та виконання на її основі виразного пластичного образу.

Матеріали та обладнання: паперклей, проволока, клей, ножиці, фольга, фарби, пастиль.

11. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Революція і мода”

Завдання: ознайомитись з європейським костюмом 18-19 ст.ст..

Мета: застосувати різні елементи одягу 18-19 ст.ст. в реконструкції історичного костюма.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

12. Опрацювання матеріалів відео фрагменту “Свобода одягу”

Завдання: ознайомитись з європейським костюмом 20 ст.

Мета: застосувати різні елементи одягу 20 ст. в створенні сучасних образів.

Обладнання: клаптики різнокольорових тканин, стрічки, намистинки, тасьма, нитки, ножиці, голка.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.
2. Шевнюк О.Л. Створення художньої ляльки в практикумі з історичного костюма – К.: Політехніка, 2008.

4.3. Організація самостійної роботи студентів

№з/п	Завдання	Форма звітності
1	Костюм Стародавнього світу	письмове опитування
2	Костюм традиційного Сходу	письмове опитування
3	Костюм Середньовіччя	письмове опитування
4	Завершення ляльки-мотанки	творча робота
5	Костюм Ренесансу	письмове опитування
6	Костюм Нового часу	письмове опитування
7	Костюм Новітнього часу	письмове опитування
8	Робота над авторською лялькою	творча робота

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.
2. Шевнюк О.Л. Створення художньої ляльки в практикумі з історичного костюма – К.: Політехніка, 2008.

V. Контроль якості знань студентів**5.1.Форми і методи поточного контролю**

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Лялька-мотанка	40
2	Тест 1 “Костюм Стародавнього світу і Середньовіччя”	30
3	Тест 2 „Костюм XVII-XX ст.ст.”	30
	Поточний рейтинговий бал	100
	Підсумковий рейтинговий бал Авторська лялька, реконструкція костюма, проект костюма персонажа (за вибором)	100

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

№п/п	Вид навчальної діяльності	Кількість балів
1	Підсумковий рейтинговий бал - екзамен АРТ-ПРОЕКТ: портфоліо Створити ескізи костюмів двох антагоністичних персонажів обраного одного літературного твору, що виразно відображають їхню своєрідність та історичну приналежність; за допомогою навчального посібника, додаткової літератури, інтернет-ресурсів знайти і відфільтрувати інформацію, необхідну для репрезентування матеріалів творчого пошуку в цифровому портфоліо з такими обов'язковими складовими: резюме автора, анотація до літературного тексту та його персонажів з авторським обґрунтування творчої ідеї, джерела натхнення, процес пошуку та втілення образу, фінальний результат і його деталізація.	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АРТ-ПРОЕКТУ

	5 балів	4 бали	3 бали	0 балів
Змістова повнота й оригінальність арт-проекту 33,3%	Ідея арт-проекту повністю відповідає змісту завдання, є художньо виразною та цілісною, самостійною й завершеною	Ідея арт-проекту в основному відповідає змісту завдання, є достатньо виразною та завершеною, містить елементи оригінальності	Ідея арт-проекту частково відповідає змісту завдання, є маловиразною й недостатньо завершеною заснованою, на існуючих зразках	Ідея арт-проекту не відповідає змісту завдання або є невизражною та шаблонною
Образотворча грамотність арт-проекту 33,3%	Студент доцільно застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, досягаючи виразності художнього образу	Студент частково застосовує закони і прийоми композиції (єдність, контраст, баланс, рух, домінанта, ритм тощо), колірні гармонії, різні прикладні техніки, частково досягаючи виразності художнього образу	Студент застосовує закони і прийоми композиції, колірні гармонії та використовує різні прикладні техніки на елементарному рівні з порушенням балансу художніх змісту й форми	Студент ігнорує закони і прийоми композиції, колірні гармонії, потенціал різних прикладних технік
Художня репрезентація 33,3%	Студент демонструє прикладну майстерність, високу культуру художньої репрезентації результату, повний контроль за технологічним процесом	Студентна на належному рівні демонструє прикладну майстерність, поодинокі моменти порушення культури художньої репрезентації не впливають на загальне художнє враження	Студент слабо володіє прикладною майстерністю, численні порушення культури художньої репрезентації та недостатній контроль за технологічними процесами заважають художньому сприйманню	Студент не володіє прикладними техніками, культурою художньої репрезентації та контролем за технологічним процесом

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D		
60-64	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

VI. Навчально-методична карта дисципліни „Костюм образотворчому мистецтві”

Всього 90 год., самостійна робота – 45 год., лабораторні – 45 год.

Тиждень	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Модулі	Модуль I														
Лекції															
Дати															
Теоретичні розділи	Костюм як історико-художній текст														
Лабораторні заняття	Костюм як феномен Український народний костюм	Костюм Стародавнього світу	Римська витонченість	Костюм традиційного Сходу Історія ляльки	Костюм Середньовіччя	Майстер-клас мотанка	Благодне Середньовіччя	Костюм Ренесансу	Костюм 17-18 ст.	Майстер-клас лялька	Костюм 19 ст.		Костюм 20 ст.		Тест
Самостійна робота															
Види контролю	Поточне тестування				Оцінювання практичних робіт		Поточне тестування				Оцінювання практичних робіт				
	ЕКЗАМЕН														

VII. Основні і допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Основні

1. Дмитриева Н. Загадки мира моды: Культура моды Евразии. – Донецк, 1988.
2. Кибалова Л., Гербенова О., Ламарова М. Иллюстрированная энциклопедия моды. – Прага, 1966.
3. Килошенко М. Психология моды. – СПб., 2000.
4. Легенький Ю.Г. Философия моды XX ст. – К., 2000.
5. Легенький Ю.Г., Ткаченко Л.П. Система моды: культурология, эстетика, дизайн. – К., 1998.
6. Мода и стиль: Современная энциклопедия Аванта+ / Глав. Ред. В.Володин. – М., 2002.
7. Матейко К. Український народний одяг: Етнографічний словник. – К., 1996.
8. Нанн Дж. История костюма. 1200-2000. – М., 2003.
9. Ніколаєва Т., Історія українського костюма. – К., 1996.
10. Мерцалова М. Костюм разных времен и народов. – Т.1-3. – М., 1993-1995.
11. Паке Д. История красоты. – М., 2001.
12. Петрова И.В., Бабушкина Л.Н. Что вы знаете о японском костюме. – М.: Легпромбытиздат, 1992 – 64 с.
13. Стамеров К. Нариси з історії костюмів. – Ч.1-2. – К.: Мистецтво, 1978.
14. Сыромятникова И. История прически. – М., 2002.
15. Сычев Л.П. Китайский костюм: Символика. История. Трактовка в литературе и искусстве. – М., 1975.
16. Шевнюк О.Л. Історія костюма. – К., 2008.

Допоміжні

1. Аверинцев С. Древние цивилизации. — М., 1989.
2. Бежин Л. Под знаком “ветра и потока”. — М., 1982.
3. Бодриар Ж. Система вещей. – М., 1995.
4. Буровик К. Родословная вещей. – М., 1991.
5. Васіна З. Український літопис вбрання XIII-поч.XX ст. Т1-2. К., 2003.
6. Вейнберг И. Человек в культуре Ближнего Востока. — М., 1986.
7. Вейс Г. История цивилизации. – Т.1-3. – М., 1998.
8. Винничук Л. Люди, нравы и обычаи Древней Греции и Рима. — М., 1988.
9. Гачев Г. Образы Индии. — М., 1993.
10. Григорьева Г. Красотой Японии рожденный. — М., 1993.
11. Гуревич А. Категории средневековой культуры. — М., 1972.
12. Гуревич А. Средневековый мир: культура безмолствующего большинства. – М., 1990.
13. Делез Ж. Складка. Лейбниц и барокко. — М., 1998.
14. Еремеев Д. Ислам: образ жизни и стиль мышления. — М., 1990.
15. Кнабе Г. Древний Рим: история и повседневность. — М., 1986.
16. Козьякова М. История. Культура. Повседневность. – М., 2002.
17. Конрад Н. Очерк истории культуры средневековой Японии. — М., 1980.
18. Нерсесов Я. Путешествие в мир: Мода. – М., 2002.
19. Максимов В. Зеркало слабостей XX в. — М., 1998.
20. Малявин В. Китайская цивилизация.— М., 2000.
21. Мойсеїв І.Храм української культури.— К., 1995.
22. Овчинников В. Сакура и дуб. — М., 1983.
23. Оссовская М. Рыцарь и буржуа. — М., 1987.
24. Стародубцева Л. Лики памяти. Культура эпохи “Пост”. — Х., 1999
25. Хейзинга Й. Осень средневековья. — М., 1988.
26. Ястребицкая А. Западная Европа XI—XIII вв. — М., 1975.

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20___/20___ н.р.